

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félélem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félélem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

A békéért küzdő népek győzelmet fognak aratni

J. A. Malik válasza a chelseai női békevédelmi küldöttség kérdéseire

Newyork: A chelseai női békevédelmi bizottság azzal a kérdéssel fordult J. A. Malikhoz, a Szovjetunió képviselőjéhez az ENSZ-ben, hogy fogadja a bizottság küldöttségét és adjon választ a következő 3 kérdésre:

1. Lehetséges-e, ezidőszáig a koreai konfliktus békés rendezése?
2. Hogyan befolyásolta és befolyásolja a Biztonsági Tanácsnak a világbéke elősegítésére irányuló képességét az a körülmény, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetébe nem engedték be a Kínai Népköztársaság képviselőjét?
3. Az Ön véleménye szerint lehetséges-e megegyezést elérni a fegyverkezéssel és a tömegpusztító fegyverek eltiltásával kapcsolatban?

J. A. Malik október 21-én fogadta a női békevédelmi bizottság küldöttségét. A küldöttség tagjai elmondták, hogy körzetük lakosságához körkérdezt intéztek s a válaszok alapján megállapították, hogy azok az asszonyok, akikkel beszéltek, szívesen törekednek a békére. Idézték egy anya szavát, aki fiát vesztette el Koreában: „Engem nem érdekelt, hogy kommunista-nak fogadják-e nevezni, vagy sem, de a fiamat Truman ölte meg.” Ezek a szavak visszatükrözik az amerikai tömegek viszonyát a koreai fegyveres kalamajhoz.

Malik a kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy a békéért harcoló népek győzelmet fognak aratni ebben a küzdelemben. Feltétlenül szükséges ehhez, mondtatta Malik, hogy az egész világ fokozzuk a női szerepét a békéért folyó harcban.

Az első kérdéssel kapcsolatban kifejtette, hogy a szovjet küldöttség a közgyűlés előterjesztette azt a javaslatot, amely egyetűl felel meg a koreai nép érdekeinek a béke biztosítására. Egyedül ez a javaslat oldhatja meg igazságosan a koreai kérdést és hozhatja létre az egységes, független koreai államot.

A másik kérdéssel kapcsolatban rámutatott, hogy az ENSZ-ben csakis olyan kormányoknak lehetnek képviselői, melyek országukban az igazi hatalmat gyakorolják. Világos, hogy csakis a Kínai Népköztársaság központi répi kormányának van joga képviselni az ENSZ-ben Kínát és annak 475 millió népét, amely szabadságát és függetlenségét hosszú és nehéz küzdelemben

harcolta ki. Az a tény, hogy Kína képviselőjét az ENSZ-ben a reakciós kuomintang-klika maradványai bitorolják, komolyan zavarja a nemzetközi béke megszilárdítását.

A harmadik kérdésre válaszolva a Szovjetunió küldötte kijelentette, hogy a Szovjetunió mindenkor a fegyverkezés és az atomfegyver eltiltása mellett foglalt és foglalt állást. Az a deklaráció, amelyet a szovjet küldöttség a jelenlegi közgyűlés előterjesztett, világosan bizonyítja a szovjet kormányának, a szovjet népek az új háború veszélyének elhárítására és az egész világ békejének biztosítására irányuló törekvését.

A beszélgetés során kiderült, hogy az amerikai sajtó szovjetellenes propagandája azt a hazug vádat terjesztette, hogy a Szovjetunió az atomfegyver eltiltása fölötti ellenőrzés ellen foglalt állást.

Az amerikai nép békétörekvéséről szólván, a küldöttség tagjai megkérdezték Maliktól: hogy a szovjet nép akarja-e a békét?

— A világ egyetlen népe sem ment keresztül olyan szenvedéseken, mint a szovjet nép, amikor a második világháború idején önfeláldozó harcot folytatott a fasiszta hadseregek ellen a szabadság, a függetlenség és a népek egymásközötti békeje érdekében — mondta J. A. Malik. — Előnk bizonyítja a szovjet nép békétörekvését az a tény, hogy a szovjet nép egy emberként válaszolt a stockholmi felhívásra.

J. A. Malik emlékeztetett arra a beszélgetésre, amelyet Maryland állam békevédelmi bizottságának küldöttségével folytatott.

Ez a küldöttség akkor megígérte, hogy fel fogja keresni Auszliát, az USA ENSZ-beli képviselőjét is. Ez azonban nem történt meg, minthogy az USA küldötte megtagadta a küldöttség fogadását.

A meleg és baráti légkörben lefolyt beszélgetés végén a küldöttség köszönetét fejezte ki J. A. Maliknak a szívélyes fogadtatásért.

A chelseai női békevédelmi bizottság Auszliához, az USA ENSZ-beli képviselőjéhez, Rauhhoz, India képviselőjéhez, Lathamhoz, a közgyűlés elnökehez és Trygve Liehez az ENSZ főtákarához is kérdést intézett, hogy fogadja-e a bizottság küldöttségét.

A lengyel kormány tiltakozó jegyzéke a francia kormányhoz

Varsó: A párisi lengyel ügyvivő október 24-én jegyzékben tiltakozott Schuman francia külügyminiszternél. Skrzywia, toulousei lengyel alkonzul jog-

talán letartóztatása ellen. A lengyel kormány a teljes felelősséget a francia kormányra hárítja és követeli Skrzywia alkonzul azonnali szabadonbocsátását.

Háromtagú küldöttség jön a Szovjetunióból a II. magyar békekongresszusra

Nyikolaj Tyihonov, a Szovjetunió békevédelmi bizottságának elnöke táviratban mondott köszönetet, a „Béke Hívei” II. öszszövetés konferenciájára küldött üdvözlőt a „Megvédjük a Békét” mozgalom Országos Tanácsának.

Nyikolaj Tyihonov ezenkívül a következő táviratot küldte: „Szívvel köszönjük az Önök szeretetteljes meghívását, hogy vegyünk részt a magyar békekongresszus munkájában.

Háromtagú szovjet delegációt küldünk kongresszusukra. Sok sikert kívánunk a kongresszushoz és az előkészítő munkához. Forró üdvözléssel: Nyikolaj Tyihonov.”

A világ minden részén folyik a készülődés a sheffieldi béke-világkongresszusra

BÉKEÉRTEKEZLET OLASZORSZÁGBAN

Róma: Genovában vasárnap békeértekezlet tartottak, amelyen megválasztották a Sheffieldben megtartandó II. Békevilágkongresszus küldöttségét. November 1-én Milanóban, november 5-én Pármában, Nápolyban, Salernóban és Casertában jönnek össze a békeharcosok a sheffieldi kiküldött megválasztására. Az elmúlt hetekben Olaszország valamennyi tartományában békeértekezlet tartottak.

A RENDŐRSÉG MEGTÁMADTA A DAMASZKUSZI BÉKEÉRTEKEZLETET

Beirut: Damaszkuszban október 20-án békeértekezlet kezdődött. — Az értekezletre Szíria minden részéről érkeztek küldöttek összesen háromszázan.

A megnyitóbeszéd sem fejeződött be, midőn esendőrök és katonák — mintegy hét százán — törtek be a terembe és megtámadták az értekezlet résztvevőit. Ötven résztvevőt, köztük tíz nőt letartóztattak. A esendőrtámadásnak sok sebesültje van. Három sebesült állapota súlyos.

GYULNEK A BÉKEALÁÍRÁSOK VIETNAMBAN

Rangoon: Vietnamban még francia megszállás alatt álló területein dolgozók nagy arányú gyűléseken foglalnak állást a stockholmi felhívás mellett. A felszabadított területek lakossága tömegesen írja alá a békefelhívást.

SZOMBATON VÁLASZTJÁK PÁRIS KÉPVISELŐIT

Páris: Szombat délután nyílik meg Párisban a szajnamegyei békekongresszus, 12.000. a nép minden rétegét képviselő kiküldött jelenlétében. Ezen a kongresszuson

választják meg az országos békekongresszusra küldendő delegáltakat.

A francia filmipar békebizottsága kiáltványt adott ki, amely felhívja a szakma minden tagját, hogy vegye ki részét a II. Békevilágkongresszus előkészítéséből. — A felhívást több világhírű színész és rendező írta alá, többek közt Noel Noel, Pierre Renoir és Daquis.

A BÉCSI KONFERENCIÁN MEGVÁLASZTOTTÁK AZ OSZTRÁK KÜLDÖTTEKET

Bécs: Vasárnap a II. bécsi békekongresszusra megválasztották a sheffieldi világbékekongresszuson résztvevő küldöttségét. A küldöttség tagjai közé beválasztották Ernst Fischert, a Kommunista Párt helyettes elnökét is. A konferencia után osztrák ifjak fátylasmenetben vonultak

fel a Vroshatérre, ahol Pudovkin világhírű békeharcos és filmrendező üdvözölte az ünnepelő tömeget, tolmácsolva a Szovjetunió és a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottsága jókívánságait. Az osztrák béketanács közölte, hogy Ausztriában eddig 824.595 ember írta alá a stockholmi felhívást.

FAGYEJEV PRÁGÁBA ERKEZETT

Prága: Alekszandr Fagyjev, szovjet író, a Béke Hívei Állandó Bizottsága elnökségének tagja, kedden Prágába érkezett. Fogadására a repülőtérre a csehszlovák békebizottság részéről megjelent Hodinova Spurna asszony, a csehszlovák békevédelmi bizottság elnöke. — Jelen voltak Guljajev és Kornejcsuk, a szovjet békevédelmi bizottság tagjai, valamint a prágai szovjet nagykövetség képviselője.

A francia nemzetgyűlés megkezdte a Nyugat-Németország felfegyverzéséről szóló vitát

Páris: Nyomott légkörben kezdte meg a francia nemzetgyűlés kedden délután a Nyugat-Németország felfegyverzéséről szóló vitát. A Kommunista Párt részéről Florimond Bonte, Francois Billoux és Anna Schell szólalt fel.

Az ülést Plevin miniszterelnök nyitotta meg.

Charles Serre pártönkivüli képviselő súlyos aggályait fejezte ki Nyugat-Németország felfegyverzése miatt és felhívta a kormányt, tiltakozzék az ellen Washingtonban a francia nép nevében.

Florimond Bonte, a Kommunista Párt első szónoka hangoztatta, hogy a Wehrmacht újjászervezésének híre hatalmas felháborodást keltett egész Franciaországban, amelynek népe nem akarja, hogy visszaadják a fegyvereket a múlt háború hőhérai-

nak kezébe. A francia nép hallatlan áldozatait ellenére — mondotta — most vissza akarják adni a náci banditáknak azokat a fegyvereket, amelyeket az ellenük szegült népek ütöttek ki kezükből. Nyugat-Németország felfegyverzése kegyelemdőfést jelentene a barbárság felett olyan nehezen kivívott győzelem számára.

— A nyugat-német hadsereget az úgynevezett nyugat-európai hadseregbe akarják beilleszteni — folytatta Bonte —, de az atlanti-szerződés értelmében Franciaországban is közbélelhetne „belső zavargások” elfojtására. A francia nép ezt sohasem fogja tűrni. Franciaországnak Nyugat-Németország felfegyverzéséért és náciatlantizációért kell küzdenie és meg kell egyeznie a demokratikus Németországgal, amely már el az ország keleti felében.

A kínai néphadsereg bevonulási parancsot kapott Tibetbe

Csunking: Az Új Kína hírigyőzelem jelenti, hogy a kínai néphadsereg egységei megkapták a bevonulási parancsot Tibetbe, hogy Tibet

Kiáltvány a Tibet lakosságát felszabadító néphadsereghez

Csunking: A Kínai Kommunista Párt délnyugatkínai bizottsága, a délnyugatkínai katonai terület parancsnoka és a 2. hadsereg főhadiszállása közös politikai kiáltványban köszöntik a néphadseregnek azokat az egységeit, amelyeknek — hangzik a kiáltvány — az a megítélés feladat jutott osztályrészül, hogy Tibet lakosságát felszabadítsák, megakadályozzák az imperialistákat hazánk egy részének megszállásában és védelmezésként és megerősítésként ország határait.

A kiáltvány felszólítja az előnyomuló hadseregekkel szembeálló tisztjeit és a Kommunista Párt tagjait, teljesítsék kötelességüket és ezáltal juttas-

hárommillió lakosát felszabadítsák az imperialista elnyomás alól és megerősítsék Kína nyugati határainak védelmét.

sák kifejezésre mélységes odaadást a forradalom ügye iránt, ismerjék fel a számukra kijelölt feladat óriási politikai jelentőségét, tegyék meg a megfelelő ideológiai és szervezeti előkészületeket, teljes mértékben juttassák kifejezésre a hagyományos hősiességet, a minden akadályt leküzdő elszántságot és az egymás iránti testvériszeretetet.

A kiáltvány felszólítja a hadsereg tagjait létesítsenek szoros kapcsolatot a tibeti néppel és becsületes, határozott formában hajtsák végre a közös programban lefektetett politikai és nemzeti kisebbségek irányában. A kiáltvány felhívja a katonákat, a leghatározottabban engedelmes-

kedjenek minden fegyelmi intézkedésnek, teljesítsenek derék propaganda munkát, tanulják meg Tibet lakosságának nyelvét és nyújtsanak segítséget a lakosságnak, hogy leküzdhesse nehézségeit és szenvedéseit.

A kiáltvány rámutat a katonák előtt, hogy Tibet felépítése hosszadalmas feladatot jelent és erre elő kell készülniök. Az előnyomulás alatt takarékoskodniök kell az emberrel és az anyaggal, a lehető leghamarabb hidakat kell verniök, hogy megjavítsák az utánpótlási útvonalakat. Minden lehető erőfeszítést meg kell tenni, hogy a bevonulás befejezése után haladéktalanul megkezdjék Tibet gazdasági és kulturális felépítését.

A kiáltvány befejezésül megállapítja, hogy a néphadsereg katonáinak Tibet lakosságával együtt demokratikus, virágzó új Tibetet kell felépíteni, hogy ilyen módon a kínai haza határain belül mindenütt jólét és kulturális élet fejlődhesse.

Az OMB határozata a havi bérelszámolás és bérfizetésre való áttérésről

Az Országos Munkabér Bizottság hivatalos lapja közli az OMB határozatát a havibérelszámolás és bérfizetés rendszerére való áttérésről. A határozat hatálya alá tartoznak az állami vállalatok, az ipari kereskedelmi egyesületek és gazdasági irodák. A határozat hatálya nem terjed ki a mezőgazdaságra, kivéve azokat a mezőgazdasági ipari jellegű üzemeket, amelyeknél a havi bérelszámolásra való áttérést a földművelésügyi miniszter elrendeli.

A határozat értelmében a dolgozók munkabérét a jövőben havi bérelszámolás és bérfizetés rendszerében kell elszámolni.

A határozat részletesen ismerteti a havi bérelszámolás és bérfizetés rendszerét. Eszerint a határozat hatálybalépésétől kezdődően a bérelszámolás időszaka egybeesik a naptári hónappal, vagyis kezdődik a naptári hónap első napján az első (reggeli műszak kezdetekor) s lezárul a naptári hónap utolsó napján munkabérelpő harmadik (éjleli műszak) befejezésekor.

A dolgozó a hónap folyamán végzett munkájáért a hónap 25. napján részfizetést kap, amely besorolás szerinti órabéreknek 150. szerese. A dolgozó egyhavi összes munkájáért a naptári hónap befejezése után kell a munkabért kiszámítani.

A végösszeget — a 25-én fizetett részfizetés levonásával — a tárgyhónapot követő hónap 10. napján kell a dolgozó részére kifizetni. A teljesítmények elszámolásának és a teljesítményszázalékok kimutatásának jelenlegi módja változatlan marad.

Ha a hónap 10. vagy 25. napja vasárnapra, illetőleg munkaszüneti napra esik, a munkabért (részfizetést) az előző munkanapon kell kifizetni.

A munkabérből levonandó törlesztések (OKA, TÜKERT, a vállalat előlegkeretéből folyósított egyéni előleg törlesztése stb.) havi részletét a tárgyhónap 25.

napján folyósított részfizetésből kell levonni.

A határozat intézkedik az áttérés módjáról is. A vállalatok az illetékes minisztérium határozata szerint, vagy 1950. évi november hónapban, vagy 1950. évi december hónapban térnek át a havi bérelszámolás rendszerére.

Az áttérés hónapját megelőző hónapból átnyúló bérket a vállalat még külön elszámolja és az eddigi szokásban volt bérfizetési napon kifizeti. Az áttérés hónapjában végzett munkáért novemberi áttérés esetén november 25-én, a decemberi áttérés esetén december 21-én részfizetés folyósítandó. Az áttérés hónapjában a részfizetés napját megelőzően a dolgozók részére — az illetékes minisztérium által megállapított összegben úgynevezett áttérési előleget fizetnek. Az áttérési előleget az OMB által később meghatározandó módon vonják le.

Végül a határozat intézkedik az áttérési előleg nyilvántartásáról és más vegyes rendelkezéseket tartalmaz.

A nagyjelentőségű határozat —, hogy a dolgozók a jövőben havi bérelszámolás és bérfizetés rendszerére alapszabályok alapján kapják fizetésüket a régi heti bérelszámolás helyett — a dolgozók körében nagy örömet és meglepetést kelt.

Az áttérés közérdekű szolgálat: egyszerűsíti, könnyebbé teszi az adminisztrációt, könnyebbé teszi a fizetést, a bérek beosztását a háztartásokban jobban kihozza a költségséget a jó és rossz dolgozó között, jobban tudnak gazdálkodni a fizetéssel a dolgozók.

Az üzemekben, gyárakban leegyszerűsíti a bérelszámolást és bérfizetést, az adminisztráció csökkenésével sok munkaadó, munkaenergia szabadul fel. A havi bérfizetésre és bérelszámolásra való áttérés a dolgozók érdekeit szolgálja, ezért fogadják nagy örömmel és meglepetéssel a dolgozók.

Víziúton egymillió forint évi megtakarítással szállítják fűrésztelepeinkre a Szovjetunióból érkező fenyőgömbfákat

A magyar külkereskedelemben, de az iparban és közlekedésben is jelentős megtakarítást eredményező újítást vezettek be a szovjet fenyőfűrészgömbfák behozatalánál. A hazánkba érkező szovjet gömbfa három nagy fűrésztelepünket látja el folyamatosan nyersanyaggal. Ennek a mennyiségnek nagyobb részét a tiszamenti fűrésztelepek dolgozzák fel. A szállítmányok eddig Záhonon keresztül vagonban érkeztek ezekre a helyekre, ami

hátrányokkal járt. A széles nyomtávon érkező fenyőgömbfákat ugyanis Záhonynál átrakták keskeny nyomtávra és hogy a magyar vasúti kocsikban elférjen, kettéfűrészelték az árut, vagy két kocsihoz helyezve szállították tovább. Ez kétszeres fűrdíjjal járt és több vasúti kocsis felesleges igénybevételét jelentette.

Most rendezték a záhonyi vasútállomástól a Tiszáig ve-

zető keskeny nyomtávú vasutat, amelyen keresztül a szállítmányok a Tiszába és onnan leszárvazva egyenesen a feldolgozó üzemekbe jutnak.

Az időjárási nehézségek — a jégzajlás és az alacsony vízállás — figyelembevételével előreláthatólag 1950-ben már a Szovjetunióból érkező gömbfa mennyiség egyharmad részét víziúton szállítják a tiszamenti fűrészüzemeinkbe.

Az amerikai főparancsnokság öt volt náci-tábornokot nevezett ki a nyugat-német zsoldos csapatok parancsnokává

Majna-Frankfurt: A heidelbergi amerikai főparancsnokság volt náci tábornokokat nevezett ki a nyugatnémet zsoldos csapatok parancsnokaivá — jelenti a Ham-

burger Frei Presse. A lap jelentése szerint mind a zsoldosparancsnokok, mind csapatuk a heidelbergi amerikai főparancsnokság fennhatósága alá tartoznak.

Az amerikai övezetben eddig felállított zsoldos csapatok 30 ezer emberből állnak, ennek 60 százaléka hivatásos katona.

Munkában a tanács

A helyi tanácsok megalakulása, a Magyar Dolgozók Pártjának irányító munkája nyomán széles körben bontakozik ki a közigazgatásban a dolgozó nép érdekeinek képviselőlete. A tanácsok többé-kevésbé a régi rend híveiből megmaradt személyek ügyintéző szervei, hanem rugalmasan, gyorsan, igazságosan intézik el a dolgozó nép ügyeit, ugyanakkor saját ököllal zúzzák szét a leplezett ellenséget, aki békén, nyugalmas fejlődésünk ellen tör.

A tanács tagjai a dolgozó nép fiából kerültek ki, a munkásosztály, a dolgozó parasztság, a néphez hű értelmiség köréből választották. Ők tudják, kinek érdekeit kell képviselniük. Tudják mit jelentett a mult bűnös közigazgatási rendszere.

Ez a véleménye Nagy Lajosné OTI takarítónéknak is, aki az új tanács tagja lett: — A multban nem is gondolhattam arra — mondja —

hogy résztvehessenek a város ügyeinek intézésében. Lenéztek, nehéz munkám után megbecsülést nem kaptam. Most a Függetlenségi Népfőtanács javaslatára a tanács tagja lettem. Örülök, hogy méltónak találtak a felelősségteljes tisztségre és én azal hálálom meg a belém helyezett bizalmat, hogy munkámmal a dolgozó nép ügyét, a szocializmus építését segítem elő.

Igy beszél Szél Imre dolgozó paraszt is, aki mikor megkérdeztük tőle, hogy vélekedik megválasztásáról, azt válaszolta, hogy ezelőtt nemcsak a közigazgatásból volt kizárva, hanem lehetősége sem volt érdeklődni a közigazgatás iránt, hiszen a kulákok állandóan hajtották, üzték a munkára, amelyből neki még kenyérre sem jutott. És most résztvehet az ötéves terv megvalósításában, a szocializmus felépítésében.

Bodnár Katalin gyári

munkás sem gondolt a felszabadulás előtt arra, hogy ilyen megtisztelő megbízást elvállalására hívják fel. Most Bodnár Katalin bent ül a tanácsban. Talán éppen abban az irodában dolgozik a nép ügyéért, ahol valaha az ő kérelmét utasították el egy unott ceruzavonással.

A tanácsok a dolgozó nép érdekeit képviselik. Tettekkel bizonyítják be, hogy a dolgozó nép jól választott, mikor rájuk adta le szavazatát október 22-én.

Pocsajban például Kis Lajos szegényparasztnak elhullt a kocasertése. Kint legett a Berettyó vízmosásában, a part ráomlott és a kocsa megdőlött. Kis Lajost anyagilag teljesen tönkretette volna ez, de segítette rajta a tanács, intézkedett és azonnal 300 forint segélyt utalt ki részére, így az elhullott sertés helyett újat tudott vásárolni.

2 oldal

Petrovskij szovjet sebészprofesszor Debrecenbe érkezik

Pénteken reggel Debrecenbe érkezik Petrovskij szovjet sebészprofesszor, aki délelőtt előadást tart a szülészeti klinikán, majd utána a sebészeti klinikán Ladányi Józsa és Loessl János sebészprofesszorok asszisztálása mellett műtétet végez. Délben

díszbédet adnak tiszteletére a VAOSZ-ban. Este 6 órakor ismét előadást tart Petrovskij a szülészeti klinika előadótermében. A szovjet sebészprofesszor debreceni látogatása elé nagy várakozással tekintenek.

A koreai népi hadsereg hadijelentése

A Koreai Népi Demokratikus Kézfővezetés népi hadseregének főparancsnoksága október 24-én kiadott jelentésében közli, hogy a népi hadsereg egységei az arcvonal valamennyi szakaszán védelmi harcot vívnak a támadó ellenséggel szemben. A népi hadsereg egységei a Phenjantól térségben megállították a dél-koreaiak előnyomulását.

védelmi harcot vívnak az amerikai és a dél-koreai csapatok ellen. A népi hadsereg egységei a Phenjantól északra, a Jöréngben heves feltartóztató harcok vívnak. A népi hadsereg egységei a keleti partvidéken Hamhingtól északra és Bugtheung térségében megállították a dél-koreaiak előnyomulását.

Az olasz szakszervezetek memoranduma a kormányhoz

Róma: Az „Unita” közli az olasz általános szakszervezeti szövetség memorandumát, amelyet az olasz vasipari szakszervezetek együtt a kormányhoz eljuttatott. A memorandum öt pontja megállapítja, hogy súlyos méreteket öltött az általános munkanélküliség az országban. Az ipari üzemek egészében, vagy részben történő leépítése

és így tíz- és tízezer munkás elbocsátása gyökerében megrendítette az ország gazdasági életét. Ez magyarázza meg a munkásosztály szilárd ellenállását. A nép minden rétege szolidaritás a munkásosztállyal. A memorandum az üzemek működésben tartására konkrét és technikai megfogható ajánlatokat tett.

Ajándékokat készítenek a debreceni dolgozók a budapesti békekongresszusra

Egész országunkban megindultak az előkészületek a budapesti békekongresszusra, mely mintegy bevezetője lesz annak a nagy világgörgresszuskak, melyet Londonban hívnak össze a béke megvédése érdekében a Béke Hívei.

Ez a nagy békekongresszus hivatalosan fel kell tartani a világ előtt a Szovjetunió és a népi demokrátiás államok békeszándékait. Ennek a kongresszusnak lesz méltó bevezetője a budapesti béketalálkozó. Ezek után nem csodálatos, hogy szerte az országban, így Debrecenben is hatalmas érdeklődés előzi meg a budapesti békekongresszust.

A debreceni üzemek röpgyűléseken készülnek ezekre a napokra. Ezek a röpgyűléseken nemcsak munkafelajánlások történnek, hanem a dolgozók elhatározzák, hogy ajándékokat is készítenek a kongresszus résztvevőinek, a béke szent ügye tiszteltére.

A debreceni Hajlított Bútorgyár dolgozói a Békevédelmi Bizottság által rendezett röpgyűlésen elhatározták, hogy munkafelajánlásukon kívül ajándékokat is készítenek a budapesti békekongresszus alkalmából.

Kubinyi József asztalos felajánlotta, hogy a kongresszusra díszes kivitelű kazettát készít. A következőket mondotta előkészületben lévő ajándékmu-kájáról: — Ez a doboz színes berakásokkal díszített sötétbarna díofa-

kazetta lesz, melyet Népköztársaságunk címere díszít. Oldalán felírást készítek a következő szöveggel: „A debreceni Hajlított Bútorgyár dolgozói készítik a budapesti békekongresszusra”.

Ezzel az ajándékkal is kifejezésre akarom juttatni a gyár minden dolgozójának elszánt akaratát a béke megvédése érdekében. Mindnyájan elköteleztük magunkat, hogy megvédjük az eddigi eredményeinket. A hároméves terv vívmányait, melyek közé tartozik a mi gyárunk a Hajlított Bútorgyár újjáépítése is. És mi a gyárunkat tovább akarjuk fejleszteni. Többet és jobban akarunk termelni. Ezért szavaztunk vasárnap a tanácsokra, ezért küldünk külön ajándékokat is a kongresszusra, mely a békeharc újabb jelentős állomása lesz.

Ajándékokkal készülnek a békekongresszusra a debreceni Textilgyárban is. Hiripi Józsefné sztahanovista a békebizottság titkára javaslatára a textilgyári dolgozók nők lelkesen határozták el, hogy a békekongresszusra hatalmas díszterítőt készítenek. Hiripiné és asszonytársai a szövőműhelyben lelkesen, kipirult arccal beszélnek az ajándék elkészítéséről.

— Ebbe a terítőbe beleszójuk a harcok béke iránti akaratunkat. Ez a terítő sok-sok százból szövődik össze munkáskezünk nyomán. Eppen úgy, ahogy a

béke erői is sok-sok elemből összeállnak, úgy az üzemek a békekongresszusra. Munkafelajánlások is történnek. Így említjük meg ezúttal a Tancsics-cipőgyár dolgozóit, akik elhatározták, hogy a békekongresszusra évi tervüket december 5-re 110 százalékos eredménnyel befejezik és a jelenlegi 89 százalékos üzemi átlagot legalább 100 százalékra emelik. A külső és belső selejtet 20 százalékkal csökkentik. A műszaki dolgozók vállalták a porszívó-berendezés felújítását és a gépjárműszekből származó gépalakosok teljes megszüntetését.

Három üzem lelkes készülődéséről beszéltünk. Három üzemben láttuk meg azt, ami minden debreceni üzemben és az ország összes gyárában munkára lendít most a kalapácsot; ami megsokszorozza a kohók, a Martinok teljesítményét, ami megacélozza még jobban a munkás izmait, ami erőt önt a dolgozóba, hogy harcoljon a békéért, harcoljon gyermekei boldog napsugaras jövőjéért.

A harcot így lehet diadalra vinni szerte a világon.

Növekszik a béke ereje

A Szovjetunió népgazdaságának újabb sikereiről, a szovjet nép újabb nagyszerű eredményeiről számol be a szovjet minisztertanács mellett működő Központi Statisztikai Hivatal az előző év megfelelő időszakhoz viszonyítva, 2,400,000-rel növekedett a szovjet népgazdaságban dolgozó munkások és alkalmazottak száma. Mit tud ezzel a tényvel szembeállítani a kapitalista világ a maga 45 millió munkanélülivel? Mit mondhatunk, mit tehetünk Amerikában, Angliában, Franciaországban és a többi tőkés országokban, ha országaink népei szemükre vetik szüntelenül növekvő nyomorukat?

A tőkés urak válasza minderre: a háborús hisztéria további fokozása a fegyverkezés további megyorsítása. Mert az igazsággal szemben más fegyverrel nem próbálkozhatnak, mint az erőszakkal. De a Szovjetunió terjedésében foglalt igazság egyben megnyugtató benyomást kelt, hogy a háború hiába, a fegyvergyárak fejlődési hibája ugyanakkor az erőszakkal szemben nem érheti győzelmet. A Szovjetunió ipari termelése az elmúlt húsz esztendő alatt kétszeresére emelkedett, míg a kapitalista Európában ugyanazon a szinten maradt.

A másik leginkább kiugró adat a terjedésben így szól: idén a harmadik negyedében 30 százalékkal több élmeiszert és 37 százalékkal több iparcikket vásároltak a szovjet dolgozók, mint 1939 harmadik negyedében. Mit mutat ez? Röviden megfogalmazva, a világot átjógó 800 milliós béke-szovjet ember; életszínvona-

lábának is. A tőkés urak válasza minderre: a háborús hisztéria további fokozása a fegyverkezés további megyorsítása. Mert az igazsággal szemben más fegyverrel nem próbálkozhatnak, mint az erőszakkal. De a Szovjetunió terjedésében foglalt igazság egyben megnyugtató benyomást kelt, hogy a háború hiába, a fegyvergyárak fejlődési hibája ugyanakkor az erőszakkal szemben nem érheti győzelmet. A Szovjetunió ipari termelése az elmúlt húsz esztendő alatt kétszeresére emelkedett, míg a kapitalista Európában ugyanazon a szinten maradt.

A másik leginkább kiugró adat a terjedésben így szól: idén a harmadik negyedében 30 százalékkal több élmeiszert és 37 százalékkal több iparcikket vásároltak a szovjet dolgozók, mint 1939 harmadik negyedében. Mit mutat ez? Röviden megfogalmazva, a világot átjógó 800 milliós béke-szovjet ember; életszínvona-

lábának is. A tőkés urak válasza minderre: a háborús hisztéria további fokozása a fegyverkezés további megyorsítása. Mert az igazsággal szemben más fegyverrel nem próbálkozhatnak, mint az erőszakkal. De a Szovjetunió terjedésében foglalt igazság egyben megnyugtató benyomást kelt, hogy a háború hiába, a fegyvergyárak fejlődési hibája ugyanakkor az erőszakkal szemben nem érheti győzelmet. A Szovjetunió ipari termelése az elmúlt húsz esztendő alatt kétszeresére emelkedett, míg a kapitalista Európában ugyanazon a szinten maradt.

A békeharc mindannyiunk kötelessége

Ilja Ehrenburg, a kiváló szovjet író és újságíró, a béke rettenetesen harcossá, érdekes nyilatkozatot adott a közelmúltban az Ogonyok folyóiratnak arról, hogy mi az értelmiség és különösen az írók szerepe a békeharcban.

— Tavasszal nyílt levéllel fordultam Nyugat íróihoz és felszólítottam őket arra — írják alá a stockholmi békefelhívást. Azok között, akik félíg-meddig beleegyeztek, félíg-meddig visszautasították, ott volt André Chamson, az egyik legjobb francia regényíró is, akinek több könyvét fordították már oroszra. Elesen elítélte az atomfegyvert és a háborús készülődést és biztosított arról, hogy egész életét hajlandó a békeharc ügyének szentelni — de ugyanakkor távol tartja magát a békekongresszusról, mert véleménye szerint a tevékeny harc „szétforgásolhatja” azt az erkölcsi tekintélyt, amelyet mint író szerzett”. Véleményem szerint nincs igaza. A békeharcban számos nagy író esatlakozott, s úgy látom, ez valamennyinek előnyére vált, mert valamenyit fokozta ezzel erkölcsi befolyását.

Sok amerikai író is esatlakozott a béke táborához. — Amerikában meglehetősen kockázatos dolog és komoly bátorságot kíván az írótól a békekongresszushoz való esatlakozás.

Az a tény, hogy Howard Fast, aki nyíltan kiállt a háborús gyújtogatók ellen, börtönben van, épp elég világosan megmutatja, mit jelent az Egyesült Államokban a béke hívének lenni.

Az amerikai íróknak azonban nemcsak külső akadályokkal s a példátlan terrorral kell megküzdeniük, amikor a békeharc mellé nyíltan kiállnak, hanem másféle nehézségekkel is. Ilyenek a sajtó és rádió hazugságai és ragalmak, amelyek teljesen meghamisítják a békekongresszum jellegét. Ezzel nemcsak az íróknak, hanem az emberek millióinak is homokot hintenek a szemükbe és sokmillió ember ninesen még tisztában azzal, hogyan harcoljon a háború fenyegető veszélye ellen, bár mélysegszen gyűlöli a háborút.

— Tavasszal nyílt levéllel fordultam Nyugat íróihoz és felszólítottam őket arra — írják alá a stockholmi békefelhívást. Azok között, akik félíg-meddig beleegyeztek, félíg-meddig visszautasították, ott volt André Chamson, az egyik legjobb francia regényíró is, akinek több könyvét fordították már oroszra. Elesen elítélte az atomfegyvert és a háborús készülődést és biztosított arról, hogy egész életét hajlandó a békeharc ügyének szentelni — de ugyanakkor távol tartja magát a békekongresszusról, mert véleménye szerint a tevékeny harc „szétforgásolhatja” azt az erkölcsi tekintélyt, amelyet mint író szerzett”. Véleményem szerint nincs igaza. A békeharcban számos nagy író esatlakozott, s úgy látom, ez valamennyinek előnyére vált, mert valamenyit fokozta ezzel erkölcsi befolyását.

Sok amerikai író is esatlakozott a béke táborához. — Amerikában meglehetősen kockázatos dolog és komoly bátorságot kíván az írótól a békekongresszushoz való esatlakozás.

Az a tény, hogy Howard Fast, aki nyíltan kiállt a háborús gyújtogatók ellen, börtönben van, épp elég világosan megmutatja, mit jelent az Egyesült Államokban a béke hívének lenni.

Az amerikai íróknak azonban nemcsak külső akadályokkal s a példátlan terrorral kell megküzdeniük, amikor a békeharc mellé nyíltan kiállnak, hanem másféle nehézségekkel is. Ilyenek a sajtó és rádió hazugságai és ragalmak, amelyek teljesen meghamisítják a békekongresszum jellegét. Ezzel nemcsak az íróknak, hanem az emberek millióinak is homokot hintenek a szemükbe és sokmillió ember ninesen még tisztában azzal, hogyan harcoljon a háború fenyegető veszélye ellen, bár mélysegszen gyűlöli a háborút.

rántsem azt jelzik, hogy Amerika egyéb halálhozó találmánya, mint például a baktériumháború, ellen semmiféle kifogásuk nincs. — A béke hívei azt is követelik, hogy szüntessék be az amerikaiak által feltalált „hideg-háborút” és kezdjenek tárgyalásokat a tartós béke érdekében.

A Béke Hívei II. Világkongresszusának ezévi kongresszusa megmutatja majd, hogy mennyire megnőtt a béke híveinek mozgalma az első kongresszus óta. Vannak országok — mint pl. Franciaország és Olaszország, ahol olyan erős a békekongresszum mozgalma, hogy még azok is egyre gyakrabban vetik fel a semlegesség kérdését, akik sorukat az amerikai politika szekerébe fogták. Ezek is tudják, hogy sem a francia, sem az orosz nép nem hajlandó Amerikát érdekében háborúzni.

Debreceniek a Dunai Vasmű építkezésénél

Dunapenteleén épül az öt éves Terv büszkesége, a hatalmas Dunai Vasmű, új város körvonalai bontakoznak ki modern lakásokkal, iskolákkal, kulturális otthonokkal, sportpályákkal. A Dunai Vasmű építésére a DISZ felhívta az ifjúságot aktív közreműködésre, építő munkára, a béke művének megvalósítására.

A felhívás megfogalmazta a debreceni fiatalságot is. Debrecenből is sokan jelentkeznek, hogy önkéntes munkával részt kívánjanak venni a dunapentelei építkezésben. Kövesdi János, a vagongyári tanműhely egyik dolgozója a karácsonyi szünetben akart lemenni a Dunai Vas-

mű építkezéséhez, hogy önkéntes munkájával gyorsítsa, elősegítse az építkezést. Kezdeményezése nyomán a tanműhely legelőbbje jelentkezett.

És egyre több debreceni ifjú készül, hogy részt vegyen a nagy szocialista város felépítésében. A pusztai, terméketlen területen rövidesen elkészül a Dunai Vasmű, az ezt körülvevő város, amelyet bátor, tettekre kész fiatalok alkotóereje hoz létre.

3 oldal
Debrecen, 1950 október 26.

Az igazságügyi dolgozók felajánlása november 7-re

A debreceni igazságügyi dolgozók lelkesen készülnek a budapesti Békekongresszusra és a november 7-i Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulójára. Most a debreceni Felsőbírósg egyik büntetőtanácsa példamutató felajánlást tett. A felsőbírósg II. számú büntetőtanácsa, amelynek tagjai: dr. Kiss Dezső elnök, dr. Matuz Károly, dr. Bulász László és dr. Kálfalvy Károly felajánlották,

hogy november 7. méltó megünneplésére, a dícsőséges Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulójára tisztelettel november 7-e hetében 50 százalékkal több tárgyalást tüznek ki és tárgyalnak le.

A kezdeményezést az igazságügyi dolgozók lelkesen követik és egyre több felajánlást jelen-tenek be.

A Szikra legújabb kiadványa Ivanov: „Parhomenko utja”

Most jelent meg a Szikra kiadvágában Ivanov: „Parhomenko útja” című könyve. A könyv főhőse Parhomenko, a paraszti családból származó vasmunkás, a polgárháború egyik legvadabb alakja. Az ő tettein keresztül mutatja be a regény azt az utat, amelyen járva az orosz proletárium Lenin és Sztálin, a Bolsevik Párt vezetésével megvívta harcát az orosz burzsoázia és az

imperialista intervenció bandái ellen.

Megismerjük a könyvből Vorosilovot, aki mint a Luganszki gépgyár mozgalma egyik vezetője kezdte el forradalmi működését. A regény leleplezi a kémek és szabotőrök hitvány bandáit, amelyek Trockij irányításával minden alkalommal megragadták, hogy az orosz proletárium győzelmét meg-

Több új kórház létesül az öt éves terv első háromnegyedében

Kormányzatunk az öt éves terv első három negyedében a jobb kórházi betegellátás érdekében egész sor új intézményt létesített. A budapesti Tétényi-úti kórház a második negyedévben kezdte meg működését. A közel 400 ágyas kórház öt osztálya áll a betegek rendelkezésére. Rövidesen átadják rendeltetésnek a Budapesti Országos Vér-

ellátó Szolgálat ötágas steril vérvételi helyiségét.

A harmadik negyedévben nyílt meg a szombathelyi kórház 200 ágyas acsádi betegóthona. Új gyermekosztállyal bővült az esztergomi városi kórház.

A 90 ágyas hevesi TBC gyógyintézet is ebben az évben nyílt meg.

Lelkes felajánlást tettek a guthi és darvasi erdőgazdaság dolgozói az Októberi Forradalom megünneplésére

Kedd este lelkes hangulatban gyülekeztek a Gál darvasi üzemegység dolgozói az üzemegység székháza előtt, ahol a székház előtti teret Sztálin, Lenin és Rákosi Máttyás képeivel díszítették fel. Piros és nemzeti színű zászlók fogták pompás keretbe a díszítéseket. Az üzemegység dolgozói kivétel nélkül megjelentek este 7 órára. Több mint 80 dolgozó jelent meg, hogy meghallgassák Szilágyi András beszámolóját a meghallgassák Puncsák Józsefnek, a szakszervezeti bizottság titkárnak az előadását, amelyben ismertette a dolgozók előtt azokat a tennivalókat, melyeket az üzemegységnek a terv végrehajtása folyamán, fakitermelés során el kell végeznie.

Ezt követően Szabó Béla műszaki előadó ismertette, hogy november 29-re 1200 köbméter fatömeget kell kitermelni, amiből jelenleg 500 köbméter van kiterelve.

Az üzemegység dolgozói közül Varga István, a kemencei dolgozók brigádvezetője bejelentette brigádjának nevében, hogy a hátralevő 700 köbméter fakitermelést november 29-é helyett november 7-re, 11 nap alatt befejezik. Teszik azt, mint ahogy mondotta, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom méltó megünneplésére és megigéri, hogy normájukat 105 százalékról erre az időre 115 százalékra emelik fel.

Kalácska János brigádvezető csatlakozott Varga István felajánlásához és megigéri, hogy a túlteljesítés mellett nagyobb gondot fordítanak a minőségi munkára és az eddig negyven százalékos szerszámfa kihozatalát november 7-é tiszteletére fel emeli 50 százalékra.

Pócsos László, az első számú felvételező brigád nevében vállalta, hogy a felvételezést november 7-re befejezi és ezzel egyidejűleg az adminisztrációs munkával is készen lesznek.

Konyári László felajánlotta, hogy az eddigi 50 százalékos szerszámfa kihozatalát 52 százalékra emeli fel.

Jófejű András fafaragó felajánlja, hogy az eddigi 80 százalékos normájukat felemeli 100 százalékra november 7-é tiszteletére, hogy ezzel is hozzájáruljanak november 7-é megünnepléséhez. Majd ismét Varga István szólalt fel, aki kérte a többi munkatársakat, hogy ne szegyenek a brigádhoz menni tanácsokért, mert ők mindenkinek átadják munkamódszereiket és bemutatják a szerszámkezelést is.

Az egybegyűlt dolgozók lelkesen éljenztek a Magyar Dolgozók Pártját és Rákosi Máttyást, ellették a Nagy Októberi Szocialista Forradalom vezérét, Sztálin

generalisszimust. Szilágyi András javaslatára a következő szövegű táviratot küldték Rákosi Máttyásnak, amit Puncsák József a DEFOSZ üzemszervezet titkárára olvasott fel:

RAKOSI MÁTYÁS elvtársnak, BUDAPEST

Mi, a Guthi állami erdőgazdaság 3. számú üzemegység dolgozói a Szocialista Forradalom 33. évfordulójára a Szovjetunió és annak böles vezére, Sztálin elvtárs, a világhéke öregek és első harcosához való hűségünk kifejezésére vállaltuk, hogy november 29-re beütemezett fakitermelési tervünket november 7-re befejezzük. A normát 115 százalékra,

az előírt 40 százalékos szerszámfa kihozatalat 50 százalékra, azaz 10 százalékkal felemeljük. Ezzel a felajánlásunkkal, jó munkával, harci készséggel csatlakozunk Pártunkhoz és Önökhöz, kedves Rákosi elvtárs. Mi megvédjük békénket, függetlenségünket az imperialista háborús gyújtópalóc, vérgőzös terveivel szemben. Előre bökénként, holdog hazánkért, jó munkában becsülettel.

Varga- és Kalácska-brigád. A jelenlevők a távirat felolvasása után szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel ünnepeleék Sztálin és Rákosi Máttyást, majd a gyűlést az Internacionálé elnökletével befejezték.

Debrecenben fokozott lendülettel halad a mélyszántás

Debrecen dolgozó parasztsága az őszi kalászosok elvetését idő előtt teljesítette, de csak az utolsó napokban, egyszerű finisben hozta be a lemaradást és teljesítette vállalását.

A soronkövetkező legfontosabb mezőgazdasági munka az őszi mélyszántás elvégzése, amely a jövő évi jobb termést, a tavasziak vetését alapozza meg.

Debrecen dolgozó parasztsága fokozott lendülettel végzi az őszi mélyszántást: most idejében elvégzi, nem akar lemaradni. Hajdú megye dolgozó parasztsága az ütem terv szerint 18.817 holdon kötelese elvégezni a mélyszántást, eddig már több mint 6000 holdon elvégezte, így

Debrecen elérte a megyei arányt, 34 százalék körül tart. A termelőszövetkezeti csoportok 6171 holdon végeznek őszi mélyszántást. A termelőszövetkezeti csoportok Debrecenben is példát mutatnak az egyéni dolgozó kis- és középparasztnak, elől járnak a mélyszántás elvégzésében is, már közel 4000 holdon végezték el a mélyszántást, teljesítményük közel 60 százalékos.

Debrecen dolgozó parasztsága a békekongresszus és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulója méltó megünneplésére és tiszteltetére fokozza a munka lendületét az őszi mélyszántás minél gyorsabb és minőségileg is kifogástalan elvégzésére.

Egyre több dolgozó paraszt köt szerződést a gépállomással

A dolgozó parasztság a felvilágosító munka nyomán és a terméseredmények láttára egyre nagyobb számban köt szerződést a gépállomásokkal. A dolgozó parasztság rájött arra, meggyőződött, hogy a gépi munka sokkal előnyösebb számára, kedvezőbb körülmények közé juttatja és így növekvő számban köt szerződést a gépállomásokkal az őszi talajmunka elvégzésére. A gépállomások jó munkája is fokozza a dolgozó parasztnak bizalmát és érdeklődését: nagy hatással volt a dolgozó parasztságra a Szovjetunióban járt parasztküldöttek részéről beszámolója és felvilágosítása

az élenjáró szovjet mezőgazdaságról, a gépesítés előnyeiről. Sok dolgozó paraszt a kárpátukrajnai kolhozparasztnak látogatása és felvilágosítása győzött meg és ennek eredményeképpen kötött szer-

Kijelölték már a Petőfi-téren a zenepavillon helyét

A városi tanács építésügyi osztálya a tanácsválasztásra felajánlotta a Petőfi-tér parkosítási tervének pontos végrehajtását. A munkát el is végezték az osztály mérnökei és műszaki dolgozói. Kijelölték a hatalmas, ötholdas népparkban a virágágyak a facemeték a díszeserjék helyét. Befejeződött a földalatti WC építése is.

A Petőfi-tér képét szebbé, színesebbé fogja tenni az állomás előtti parkrészen épülő nyári vendéglő és a zenepavillon. A széles körteraszos, tánchelyes vendéglő és a zenepavillon helyét már kifizették és elvégezték a földgyengetési munkákat is.

A városi tanács munkája nyomán eltűnik az állomás környékének eddigi kiellen, kisvárosias jellege. A zöldelő, hatalmas park az élénk színekben pompázó pavillonok, az ötéves terv esztendői alatt felépülő új középületek közöttük a megyei bíróság helyreállított épülete, az Ispóty-téren felépülő bérházak, iskola és óvoda impozáns, nagyvárososhoz méltó látványa fogadja ezután a Debrecenbe érkezőket.

Pénteken kezdődik a nyelvtudósok debreceni vándorgyűlése

A Magyar Nyelvtudományi Társaság pénteken, szombaton és vasárnap rendezi meg Debrecenben ezévi vándorgyűlést. A Társaság 46 éves fennállása óta ez az első alkalom, hogy vidéken rendezik meg a vándorgyűlést.

Pénteken délután 4 órakor az egyetem aulájában kezdődik a vándorgyűlés. Németh Gyula elnöki megnyitóját után Bérczi Géza debreceni tanár tartja meg előadását „Az ősmagyar nyelvújítások kérdéseiről” címmel. Hozzászólások után Lőrincze Lajos beszámol arról, hogy az

első tervében milyen nyelvészeti munkák készülnek. Szombaton délelőtt a folyó munkálatok megbeszélését tartják meg csoportonként. Délután 5 órakor a Déri Múzeumban nyilvános ülést tartanak. Ennek az ülésnek tárgya Zsirai Miklós előadása „Sztálin segítségével a nyelvtudomány” címmel. Erre az előadásra, melyet hozzászólások követnek, minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

Vasárnap délelőtt 10 órakor az egyetem aulájában tartják meg a záróülést. — Ezen az ülésen Tamás Lajos „A szókincs kérdése a nyelv megvilágításában” címmel tart előadást, majd hozzászólások után Németh Gyula mond zárószót.

A nyelvtudósok debreceni vándorgyűlése nagyjelentőségű, mert hiszen itt az új munkálatok megbeszélésén kívül értékes előadások is hangzanak el, amelyek irányt szabnak az elkövetkező idők munkáihoz. A szombat délelőtti munkálati megbeszélések tárgyaként a Nyelvtörténeti Szótár és Adattár, az új Magyar Tájékoztató, a szláv nyelvészeti terv és a szövegkiadás általános kérdései szerepelnek. Ezeket az értekezleten a próbagyűlésben, munkálatokban és a tervmunkát végzők számolnak be eredményeikről. — Üzemi előadásokat is tartanak nyelvtudósaink. Ezek helyét később közöljük.

A Debreceni Helyi Vasút dolgozói munkájukkal ünneplik november 7-ét

Debrecen üzemeiben egyre szebben bontakozik ki az a széleskörű versenymozgalom, melynek célja, hogy méltóan megünnepeleék november 7-ét, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ünnepét.

Ebből a mozgalmából nem maradt ki

A DEBRECENI HELYI VASÚT

egyetlen dolgozója sem. Az üzem dolgozói elhatározták, hogy az anyagköltséget 2 százalékkal csökkentik és ezzel az eddigi 1200 forintos megtakarítás helyett 2400 forintos megtakarítást érnek el.

A forgalmi dolgozók vállalják az áramfogyasztás 3 százalékkal való csökkentését. Az egyéni versenyekben is szép felajánlásokkal jelentkeztek.

Nagy Erzsébet kalauz vállalta, hogy bevételét 2 százalékkal emeli. Szabó Gábor II. kocsivezető vállalta, hogy a 6 kilométeres sebességet tartja még a váltókon való áthaladás közben is és a kocii lendületét a lehető leggazdaságosabban használja ki.

A PÁLYAFENNTARTÁS DOLGOZÓI

is csatlakoztak a versenyhez. Tóth Sándor csoportja 16 fővel vállalta, hogy a Salétrom-utcai telepen átjuttatják a vágányokat, 150 méteren a vasat cserélik le, 200 darab talpfát is kicserélenek másik 200-at kiemlelenek és alávernek, újabb 200-at pedig átszőgelenek. Ennek a munkának a keretében végzik el a kiterő szabályozását és a hatodik vágány teljes rendbeho-

4 oldal

Debrecen, 1950 október 26.

Központi fűtéses tehénistállók, villanyfejőgépek az állami gazdaságokban

Állami gazdaságaink a megyei tanács segítségével szinte nem is sejtett fejlődésnek indultak. A Szovjetunió szovhozainak mintájára a szovjet tapasztalatok nyomán és a gépesített szovjet mezőgazdaságnak példán indulva, a hajdú-bihari állami gazdaságokban is magyaranyú építkezésekkel bővítik az itt folyó állattenyésztési termelés kereteit.

Legújabbban a zsáki és darvasi állami gazdaságokban épülnek központi fűtéses tehénistállók. Zsákán a kulák-patikus 400 holdas nagybirtoka helyén virágzó állami gazdaság működik. A zsáki gazdaságban 100 tehén befogadására alkalmas tehénistállót építenek a debreceni Ma-

gasépítési NV dolgozói. Az építkezésekről sztahanovista munkamódszerekkel dolgoznak. Itt van Földi József sztahanovista is, aki munkamódszerét átadta dolgozó társainak is.

Darvason 80 tehénnek építenek központi fűtéses istállót. A Magasépítési NV és az Építésszerelő NV debreceni dolgozói építik a modern istállót, amelyhez hasonló csak a Szovjetunió szovhozáiban, kolhozáiban található.

Az állattenyésztéssel kapcsolatos munkák gépesítése egyre előbbre halad. Ennek egyik mozzanata az, hogy már villanyfejőgéppel fejk a teheneket ebben az állami gazdaságban.

Földes újabb versenykihívása az őszi mélyszántás mielőbbi befejezéséért

Földes község a terménybegyűjtésben első lett, országos hírnévre tett szert. Földes indította el az országos mozgalmat az őszi szántás mielőbbi elvégzésére, amit azután Biharorda tovább vitt: a tanácsválasztásra tett felajánlást és ugyanakkor párosversenyre hívta ki a terménybegyűjtésben második helyezett Biharorda Földest, az első helyezettet.

Az őszi vetési versenyben Biharorda megelőzte, legyőzte Földest. A földesiek igyekeztek kiköszörülni a csorbát. Kedden este a földesi kutúrház nagytermében is erről folyt a szó és ugyanakkor megvitatták az őszi mélyszántás kérdését is. — Több felszólaló, Diénes András, Herpai Albert és mások azt hangoztatták, hogy Földesnek helyre kell hozni a legutóbbi lemaradást, Földesnek újra országosan példát kell mutatni.

A felszólalások nyomán kimondták a földesi dolgozó parasztok, hogy most az őszi mélyszántást fogják versenyben végezni. Újabb párosversenyre hívták ki vetélytársaikat, Biharordát, de ugyanakkor országos versenymozgalmat kezdeményeztek a mélyszántás mielőbbi és minőségileg is kiváló elvégzésére.

Rácz Ferenc kispaszt olvasta fel a versenykihívást és ismertette a versenypon- tokat.

Földes dolgozó parasztsága már ebben az évben több esetben bebizonyította, hogy a békéért való harcban példamutatóan megállta a helyét.

Öszintén és szilárdan kiállt a béke ügye mellett felzabadiónk, a nagy Szovjetunió, a világ dolgozóinak nagy tanítója, Sztálin mellett. Felsorakozik a Párt és népünk szeretett vezére, Rákosi Mátyás mögé a szocializmus építésében. Hitet tett a népi demokrácia mellett a tanácsválasztás napján, amikor is 12.30 perckor már a község lakóinak 99.8 százaléka a Népfront jelöltjeire szavazott. Földes harcosan készül a béke védelmére, készül a Béke Világkongresszusára és fokozott munkával válaszol az amerikai imperialistáknak.

FÖLDES DOLGOZÓ PARASZTSÁGA VALLALJA:

Vállaljuk, hogy az őszi mélyszántást jó politikai felvilágosító munkával beindítjuk, az egész határban jó példával előljárnak a termelészövetkezetek, a tanács- tagok és a kommunista dolgozó parasztok. Traktorral 700 holdat szántunk fel, a többi saját erőnkől.

Az igaerő helyes elosztásában az ellenséggel szembeni kemény harccal, a kulákság leleplezésével dolgozó parasztságunk között a legszélesebb versenyt alakítjuk ki.

Minden munkánkban támaszkodunk a pártszerve- tekre és úgy agítunk, úgy dolgozunk az őszi mélyszántás érdekében, hogy a Nagy

5 oldal

Októberi Forradalom 33. évfordulójára területünk 65 százalékan elvégezzük a munkát.

Az őszi mélyszántásnál ellenőrzést, határlátogatást szervezünk, a jól teljesítőket példaképpül állítjuk, a lemaradókat kipellengérezzük. — A Béke Világkongresszusa befejezése tiszteletére november 20-ra elvégezzük a mélyszántást. Versenyre hívjuk ezért Biharordát és az ország valamennyi községét. A győztes községnek verseny- zászlót ajánlunk fel.

Éljen Pártunk és szeretett vezérünk, Rákosi Mátyás!
Éljen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom!

Éljen a Szovjet Hadsereg s a világ népeinek nagy tanítója, Sztálin!

Jó munkával előre a Nagy Októberi Szocialista Forrad-

lom 33. évfordulójának méltó megünneplésére.

Nagy lelkesedéssel fogadták a földesiek a versenykihívást. Biharorda részéről jelen volt Szücs Pál közöl- te, hogy a biharterdatak elfogadják a versenykihívást és közölték, hogy két nappal hamarabb befejezik a mélyszántást, mint a földesiek. — Karalyos Károly biharterdai dolgozó kispaszt kijelentet- te:

— Örülünk a versenynek és rámegegyünk. Győzni akarunk a jövő évi jobb kenyér, öt- éves terv sikeréért, a béke biztosításáért.

Földes versenymozgalmat megmozgatja Hajdú-Bihar minden községét és most fokozott versenyrendülettel indul meg a munka az őszi mélyszántás sikeres, mielőbbi elvégzéséért, a jövő évi jobb és nagyobb termés ér- dekében.

Október 28-ig érvényes az I. számú burgonyautalvány

Felhívja a városi tanács kereskedelmi osztálya az üzemi dolgozókat, akiknek I-es számú burgonyamegrendelő-lap van a birtokukban, hogy saját érde- kükben 1950 október 28-ig vál- tásák be, mert ezen idő után az I-es számú burgonyamegren-

delő-lap érvényét veszti. A városi tanács kereskedelmi osztálya felhívja az üzemek- közületek megbízottait, hogy a burgonyamegrendelést legkésőbb október 28-ig juttassák el a volt Adóhivatal helyiségébe, ha ed- dig még nem tették meg.

A kanadai magyarok nagy csoportja tért haza

A „Báthori” lengyel tengerjáró hajó fedélzetén közel 90 magyar tért vissza Kanadából, akik ked- den reggel érkeztek meg Buda- pestre. A csoport tagjai java- részt a Horthy-korszak nyomorúsága elől külföldre menekült munkások és parasztok. Vanak köztük a felszabadulás óta eltá- vozott személyek is, akik az

amnesztiarendelet alapján tértek vissza Magyarországra. A keddi napot a hivatalos ügyek elinté- zésével Budapestre töltötték, majd szabadon választott lakó- helyükre távoztak. Gondoskodás történt arról, hogy a hazatértek mielőbb elhelyezkedhessenek a termelőmunkában.

FILM

Több mint félszázezer dolgozó tekintette meg a Berlin eleste e. filmet

A tegnapi nappal lezárult a „Berlin eleste” című nagyszerű szovjet filmalkotás vetítése a debreceni filmszínházakban. Az érdeklődés az utolsó napokban sem csökkent, sőt a film másod- dik részét még az elsőnél is töb- ben tekintették meg.

Tekintettel arra azonban, hogy a filmet más városokban is ját- szani kell a nagy érdeklődés ellenére is be kellett fejezni a film debreceni játszását. Azon- ban, amiatt erről a MOKÉP deb- receni igazgatójától, Csomor Tamástól értesültünk, a filmet — mind két részt egyszerre — hamarosan újra visszahozzák Debrecenbe.

Az első részt 25.292 ember nézte végig, míg a film második ré- szének bemutatóján 27.100 látó- ság volt a debreceni filmszín- házakban. Így 52.392 debreceni dolgozó látta a nagyszerű szov- jet filmet. Ez a szám azt jelenti, hogy Debrecenben majdnem a fél város moziban volt a „Berlin eleste” vetítésekor, beleértve a legfiatalabb generációt is. De ha csak a felnőtt mozilátogató kö- zönséget tekintjük ez az arány még az 50 százalékosnál is na- gyobb.

Ez a látogatási szám a legna- gyobb, amit eddig Debrecenben bemutatott film elért.

Istenek tanácsa

Új német film kerül bemuta- tásra november 2-án a Vig Film- színházban. A film címe: „Iste- nek Tanácsa” és arról szól, hogy a nyugati egyházaknak titkos diplomáciai boszorkánykony- háin, hogyan készítették elő a

multban a háborúk sorozatát és hogyan készítették elő a másod- dik világháborút és hogyan ké- szülnek az új világháborúra. A film központjában a hírhedt I. G. Farben vegyüzem áll. Kéme- k bűnszövetkezetének izgalmas le- leplezéséről szól ez a film.

A Sztálin-hídat november 7-én adják át a forgalomnak

A Sztálin-hídon már esu- pán kisebb mázolásai munka, táblák felszerelése van hátra. Kedden reggel megkezdtek a híd teherpróbáját. Egyen- ként 20 tonna kőrakománnyal megrakott 30 darab vasúti kocsit kanyarodott fel két vil- iamosmozdony vezetésével a hídra. Ezenkívül 10, egyen- ként 15 tonnás öntözőkocsi- val, összesen mintegy 700 tonna súllyal próbálták ki a híd teherbíróképességét. — A hídlehajlás a megege-

dettnek 60 százaléka volt.

Most használták először Magyarországon a korszerű oszcillográfot, amely a híd lehajlásait, rezgéseit filmre veszi. A készüléket a Rákosi Mátyás Művekben gyártot- ták.

A Sztálin-híd felavatási ünnepségét november 7-én, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 33. évfordulója napján, délelőtt 10 órakor tartják meg a pesti hídfőnél.

A képzőművészet valódi irányát mutatja be a szovjet grafikai kiállítás

A Magyar-Szovjet Társaság helyiségében a hétfőn megnyitott grafikai kiállítást napról-napra nagyobb érdeklődés kíséri. Az üzemek dolgozói, az iskolák ta- nulói csoportosan látogatják a kiállítást, melyet a Szovjet Kül- földi Kulturkapcsolatok Intéze- tének képzőművészeti osztálya készített elő. A debreceni dolgo- zók ezúttal először láthatják az élenjáró szovjet grafikai művé- szet egyszerű alkotásait.

A szovjet grafikai kiállítás nem csak a szocialista realista művészetre tanít meg bennün- ket hanem a szovjet kolhozok és gyárak munkásainak hősie- t, harcára, ami a békéért és a jobb jövőért folytatnak. Erre tanítanak a nagy Lenin és Sztá- lin életéből vett képek, erre ta- nít a munkás- vagy paraszt-

asszony alakja munkaközben, a katona hősiessége vagy a gyer- mek vidám nevelése a rajzokon.

A kiállítás a szovjet művészek különböző grafikáinak lenyoma- tait és reprodukcióit foglalja magában, amelyek a legváltozo- sabb technikával készültek: ceruza, szénrajzok, pasztellek, akvarellek, fa- és ólommetse- lek, gonach festmények stb.

Ez a kiállítás nem csak meg- tanít a szovjet művészet ismere- tére, de példát mutat a magyar művészek számára is, mert meg- mutatja a képzőművészet valódi irányát, a néppel együtt való harcot a békéért, a jobb jövőért, irányt mutat az emberiség fej- lődésének központja, Moszka felé és megtanít szeretni a népet és nagy tanítóit: Lenint és Sztá- lint.

Egymillió forint jutalom a legjobb termelési felelősöknek

A tavaszi növényfeles- legre kötött szerződés bizto- sítja a dolgozó parasztság ré- szére a nemcsökkentetett vetőma- got, a műtrágyát. A szerző- déseken termelt növényekért a szabad piaci árnál 10—15 százalékkal magasabb árat kap a dolgozó paraszt,

azonfelül a gépállomás is előnyben részesíti a szerző- dést kötött gazdákat.

Az állam egymillió forint- tot oszt szét jutalomként ter- melési szerződéskötésben jó munkát végzett termelési fe- lelősök között.

Jutalomban részesült a Dunai Vasmű öt kiváló dolgozója

Bebrits Lajos közleke- dés- és postaügyi miniszter az elmúlt napokban meglátog- gatta a Dunai Vasmű mély- építési munkálatait végző Dunamenti Mélyépítő Vállal-

at központi munkatelepét. A miniszter elismerése jeléül a Dunai Vasmű öt kiváló mélyépítő dolgozójának ezer- ezer forint jutalmat nyújtot- tak át.

Jutalmat kapott Hidas Ká- roly, aki pontos munkájával egyik legfőbb részese az ed- digi munkálatok sikerének, Katona József, aki a munkás- szállók felépítésénél tünt ki, Bakonyi Tivadar tervprogram pontos betartásáért, Csomai Kálmán kiváló tervezésért és Fazekas Pál az utáépítési munkák jó kivitelezéséért.

SZÍNHÁZ

MUSOR:
Október 25., szerdán este: Hétköz- napok hősei, Völcsmarty-bérlét.
Október 26., csütörtökön este: Hét- köznapok hősei, Csokonai-bérlét.
Október 27., pénteken este: Hétköz- napok hősei, Puskin-bérlét.
Október 28., szombaton este: Hétköz- napok hősei, Makarenko-bérlét.
Október 29., vasárnap du.: Hétköz- napok hősei, Majakovszkij-bérlét.
Október 29., vasárnap este: Liliomfi. Bérlétszünet.
Október 30., hétfőn este: Hétközna- pok hősei, Gorkij-bérlét.
Október 31., kedd este: Hétköznapok hősei, József Attila-bérlét

Vasárnap este 8 órakor a CSOKONAI SZÍNHÁZBAN VÉNDÉGSZEREPÉL RAJZ JÁNOS a „LILJOMFIBAN”
A szegedi Nemzeti Színház élmunkás művésze

METEOR

3, 5, 7 órakor!

VIG

Csehszlovák vígjáték!

4, 6, 8 órakor!

Katka

BÉKE

MA utoljára 4, 6, 8 órakor!

Nagy alkalom

JÖN! JÖN!

Istenek tanácsa

